TÜRKİYE-ERMENİSTAN NORMALLEŞME SÜRECİNE KARİKATÜR ÜZERİNDEN MUHALEFET

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

Analiz No : 2022 / 8

30.03.2022

Agos gazetesi Türkiye-Ermenistan normalleşme süreci hakkında genel olarak dengeli bir yayın politikası izlerken, Sarkis Paçacının Süper Kalori karikatür köşesi vesilesiyle bu süreç ve Türkler ve Türkiye hakkında saldırgan söylemlerin ortaya konulmasına müsaade etmektedir.

Türkiye-Ermenistan Normalleşme Süreci

Türkiye, 1991 yılında Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla bağımsızlığına tekrar kavuşan Ermenistanı ilk tanıyan ülkelerden biri olmuştu. Ancak Ermenistanın Türkiyenin sınırlarını ve toprak bütünlüğünü tanımayı üstü kapalı bir şekilde reddetmesi, 1915 Olaylarıyla ilgili soykırım iddialarının Türkiyeye karşı bir silah olarak kullanılmaya çalışılması ve Birinci (1988-1994) Karabağ Savaşı sonrasında Azerbaycan topraklarının Ermenistan tarafından işgal edilmesi; Türkiye ve Ermenistan arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasını engellemiş, iki ülke arasındaki sınırın kapanmasına sebep olmuştur.

İkinci (2020) Karabağ Savaşı sonrasında Azerbaycanın işgal edilen topraklarının çoğunluğunu geri alması ve Ermenistanın işgalci politikalarından vazgeçmeye başlaması, Azerbaycanı kardeş ve müttefik ülke olarak tanımlayan Türkiye için belirleyici bir gelişme olmuştur. Bu gelişme Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin düzelmesi yönündeki bir engeli de ortadan kaldırmıştır. 2021 yılı itibariyle Türkiye ile Ermenistan arasında ilişkilerinin normalleşebileceğine dair karşılıklı sinyaller verilmiş, 2022 yılında ise somut adımlar atılmaya başlanmıştır.[1] Bu çerçevede Türkiye ve Ermenistanın atadığı özel temsilciler Ocak ayında Moskovada, Şubat ayında ise Viyanada ilişkilerin normalleşmesi yönünde toplantı gerçekleştirmişlerdir. Mart ayında ise Antalya Diplomasi Forumu vesilesiyle iki ülkenin Dışişleri Bakanlarının bir araya gelmesiyle, normalleşme adına mülga 2009 Zürih Protokollerinden bu yana en somut adım atılmıştır.

Türkiye ve Ermenistan normalleşme süreci iki taraf için de zorluklar içermektedir, zira arada yılların birikimi olan çeşitli siyasi, kültürel ve tarihi zıtlaşmalar mevcuttur. Ancak şu an için iki taraf da normalleşme konusunda gayret gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Agos Gazetesi ve Süper Kalori Karikatür Köşesi

Ermeni asıllı Türk gazeteci ve *Agos* gazetesi kurucusu ve başyazarı Hrant Dink, kariyeri boyunca yabancı müdahaleler olmaksızın Türkler ile Ermenilerin ve Türkiye ile Ermenistanın uzlaşması gerektiğini savunmuştur.[2] Ancak Dinkin 2007 yılında suikasta uğramasından sonra *Agos* gazetesi maalesef yayın politikasında değişikliğe gitmiş, Türkiye ve Türk karşıtı görüşleriyle tanınan Ermeni Diasporasının söylemlerini benimsemeye başlamıştır.

Ancak Ermeni Diasporasının mevcut Türkiye-Ermenistan normalleşme sürecine sergilediği şiddetli karşıtlığa rağmen, *Agos* söz konusu süreci şu ana kadar nispeten dengeli bir yayın politikası ile ele almıştır. Bu dengeli yayın politikasına ilginç bir istisna, gazetenin Sarkis Paçacı tarafından hazırlanan Süper Kalori başlıklı karikatür köşesidir.

Karikatür kariyerine 1975 yılında başlayan Sarkis Paçacı, uzun kariyeri boyunca Türkiyenin karikatür dünyasının çeşitli konumlarında yer almıştır. Paçacı 2008 yılından bu yana ise *Agos*ta Süper Kalori köşesinde karikatür yayınlamaktadır.[3] Hayat felsefesi olarak her şeye ve herkese muhalefeti benimseyen Paçacı,[4] bu zihniyeti profesyonel ilişkilerine ve karikatürlerine de yansıtmıştır. Bu keskin ve uzlaşmaz tavır, muhtemelen Türkiyenin geleneksel siyasi çekişmelerinden de beslenerek Paçacıyı abartılı ve küçümseyici beyanatlarda bulunmaya itmiştir.

Paçacı, Türkiyede karikatür konusunda 1970li yıllardan beri bir sansür kültürü olduğunu, karikatüristlerin istediklerini çizemediklerini ve dolayısıyla karikatür sanatının geri kaldığını iddia etmiştir:

> -*Ezgi Sivrikaya/Gazete Duvar*: Her karikatüristin bir ustası olduğu söylenir. Sizin ustalarınız, etkilendiğiniz karikatüristler var mı?
>
> -*Sarkis Paçacı*: İlk dönemlerde vardı. Fransız, Belçikalı çizerlerden çok etkileniyorum. Amerikalı çizerleri de beğeniyordum. [☀ Türkiyede çok fazla çizerden etkilenmedim. Etkilenecek kimse yoktu. Mesela Ermeni karikatürist hiç yok, Türkiyede karikatür geleneğinin bir kısmını Rumlar başlatmış ama Ermeni karikatürist yok. Karikatür Türkiye'de geri bir sanat. Türkiye entelektüelleri istedikleri çoğu şeyi istedikleri gibi çizemedikleri için bir çöküş yaşıyor. Şu an var olan çizerlerin çoğu iyi çizerler ama hayranlık duyduğum bir isim yok.
>
> -*Duvar*: Peki sizce Türkiyede karikatürün kurtuluşu nasıl olacak?
>
> -*Paçacı*: Türk karikatüristlerde intihar geleneği var. İntihar ediyorlar, yani fiziksel olarak değil de ruhsal olarak, mesleki olarak intihar ediyorlar. Çizerek intihar ediyorlar.

-*Duvar*: Sizce buradan nasıl çıkılacak, bir umut var mı?

-*Paçacı*: Çizerlere karışmak istemem ama çoğunda umut yok bence. Ben halimden memnunum. Aslında iyi çizebilenler var, birliktelikler de oluyor ama daha sonra birbirlerine giriyorlar. Kendimi onlara karıştırmayı hiç istemiyorum. Böyle olmamalı... [5]

Paçacı karikatürlerinde komik durumları yansıtmaktan ziyade düşündürücü ve kışkırtıcı olmayı tercih etmektedir. Ancak Paçacının siyasi konulardaki, özellikle de Türkiye-Ermenistan normalleşmesi hakkındaki karikatürleri, düşündürücü ve kışkırtıcı olmanın ötesine geçmektedir. Paçacının bu tür konulardaki karikatürlerinde bir takım rahatsız edici temalar öne çıkmaktadır: Türklere karşı nefret ve paranoya; soykırım iddiaları konusunda saplantı; yerel ve uluslararası gelişmeleri mezhep ve din çatışması üzerinden yorumlama gayreti; ve onurlu duruş adı altında anlamsız uzlaşmazlık.

Agos gazetesinin Ocak ve Mart 2022 ayları arasında çıkan basılı nüshalarındaki Süper Kalori köşesinde yayınlanan karikatürler üzerinden bu temalara pek çok örnek göstermek mümkündür. Örneklerde resmedilen durum italik harflerle özetlenecek, ardından tırnak içinde diyaloglar ve söylem aktarılacak, sonrasında da ise verilen mesaj yorumlanacaktır. Karikatürler konuları itibariyle birbirleriyle bağlantılı şu üç başlık altında sunulabilir:

Katil Türklere ve onların akraba halklarına güven olmaz

- *Kafası kuma gömülü bir kişiye bakan iki kişi konuşuyor*: -Bu ne biçim devekuşu lan? -Devekuşu değil bu. [Bu,] son zamanlardaki normalleşme görüşmelerine kanan, ezikliğe alışmış, başını kuma gömmüş standart bir Ermeni. 1,5 milyon Ermeniyi kesen İttihatçılar da barış ve dayanışma laflarıyla piyasa çıkmışlardı! Unutmuş!

Yorum: Türkler katildir, soykırımcıdır. Dolayısıyla onların komşuluk ilişkileri kurma ve işbirliği çağrılarına kanmamak gerekir. Buna kanan Ermeniler ahmaktır.[6]

- *Türkiye-Ermenistan sınırı önünde iki asker konuşuyor*: İki devlet arasında buzlar eriyor! Fazla erirse Ermeniler yine kendilerini Deir el Zour gibi çölde bulabilir!

Yorum: Geçmişte soykırımı gerçekleştirmek için Ermenileri Suriyenin çöllerine ölüme gönderen Türkiyeye asla güven olmaz. Ermenistan dikkat etmezse, Ermeniler yine kendilerini bir felaketle karşı karşıya bulabilir.[7]

- *Bayrak taşıyarak ilerleyen Ermenistan askerleri*: Ermenistan olarak Kazakistana asker yardımı gönderdik. Cengiz Hanın torunları zor durumdaymış! Bir gün gelir yine Ermenistanda taş taş üstünde bırakmazlar!

Yorum: Ermenistan, KGAÖ çerçevesinde Kazakistana Ocak 2022 protestleri sonrası asayişi sağlamak için asker göndermiş olsa da Kazakistanın kendisine minnet duymasını beklememelidir. Unutmamak gerekir ki Türkler ve akrabaları barbardır ve katildir, onlara asla güven olmaz.[8]

- *Odaya giren bir kişi, yatakta beraber uzanan kişilerle karşılaşıyor*: Ooo! Gürcü! Gel gel seni bekliyoruz. 3+3 formülümüze katıl. Bak Ermeni gavurunu aldık aramıza!

> **Yorum:** Türkiyenin Güney Kafkasyada bölgesel istikrar için önerdiği 3+3 formülü samimiyetsizdir, Türkiye esasen Gürcüleri ve Ermenileri ötekileştirdiği kafirler olarak görüyor.[9]

- *Bir memur, makam odasında amirine durum bildiriyor*: -Ermenistan Özel Temsilcisi geldi efendim. Ne yapalım? -Mimar Sinan gibi devşirin. Verin eline bir pergel işe yarasın bari. Bize öyle Ermeniler lazım! Kendine yabancı

> **Yorum:** Türkler, Ermeniler ile samimi bir şekilde işbirliği yapamaz. Türkler, her daim Ermenilerin benliğini yok etmek ve Ermenileri kendi emelleri için kullanmak isterler. [10]

- *Türkiye-Ermenistan normalleşme sürecinde Türkiyenin özel temsilcisi Serdar Kılıç, Ermenistanın özel temsilcisi Ruben Rubinyanla konuşuyor*: Ya Rubinyancığım, Millet-i Sadıkanın özel temsilcisi mi olur? Sen en iyisi bizim temsilcimiz ol. Osmanlı zamanındaki gibi sadık, gönüllü yalaka ol! Seni amira yaparız!

> **Yorum:** Türkler, kendilerini Ermenilerin tarihi efendileri olarak görür. Osmanlı döneminde pek çok Ermeninin devletin en üst seviyelerinde görev almış ve devleti temsil etmiş olmalarının hiçbir önemi yoktur, çünkü o Ermeniler halklarına ihanet etmiş yalakalardır.[11]

Türkiye-Ermenistan normalleşmesi Ermenistana yönelik bir tuzaktır

- *Erivanın merkezindeki Hükûmet Binası önünde yürüyen iki kişi konuşuyor*: İnsansız hava araçlarıyla insanlarımızı öldürdükten sonra şimdi insanlı charter uçuşlarıyla da ideolojilerini taşıyacaklarmış?

> **Yorum:** İkinci Karabağ Savaşının çıkmasına sebep olan tarihsel ve siyasal sürecin veya Ermenistanın saldırgan, irredantist politikalarının bir önemi yok. Önemli olan tek şey Türkiyenin sağladığı SİHAların Azerbaycan tarafından kullanılmasının Ermeni kayıplarına sebep olması. Şimdi Türkiye, savaşta Azerbaycan üzerinden yaptığı saldırganlığı, İstanbul-Erivan sivil uçuşları üzerinden sinsice devam ettirecek.[12]

- *Havalimanında bir pilot ve hostes kafilesini izleyen iki kişi*: Ermenistanı yok etmek için Zangezur Koridoru açılamayınca onun yerine charter uçuşlarının koridorları hosteslere açıldı. Bakalım nereye kadar?

> **Yorum:** İkinci Karabağ Savaşı sonrasında Azerbaycan-Ermenistan ilişkileri ve Güney Kafkasya bölgesel işbirliği için önem taşıdığı iddia edilen Zangezur Koridorunun açılması aslında Ermenistan için bir tuzaktır. Koridor planı devreye alınamayınca Azerbaycan ve müttefiki Türkiye başka sinsi planlara yönelmiştir.[13]

- *Farklı kültürlerin kesişme noktası olan, Kars yakınlarındaki antik Ermeni kenti Aninin ören yeri tabelası yanında duran iki kişi konuşuyor*

: Zamanında Asyadan buraya koridor açmışlar, ama sökmemiş. Şimdi buradan Asyaya açmaya uğraşıyorlar.

> **Yorum:** Türkler tarih boyunca geçtikleri yerleri yakıp yıkarak yol aldılar. Dolayısıyla Türkiyenin Ermenistanın ile ilişkileri düzeltmek yoluyla Asyaya açılmaya çalışması Ermenistan için tehlike arz ediyor.[14]

- *AB ve muhtemelen ABD bayraklarının olduğu bir gladyatör arenasında iri yarı, kılıcı kanlı bir yeni Avrupalı Osmanlı paşa, Ermeni halkını temsil eden tıfıl bir adamla karşı karşıya. Arenada anons ve tezahürat yapılıyor*: - Müzakereler başlasın! -Öldür, öldür!

> **Yorum:** Batı dünyasının desteğini arkasına alan koca Türkiye, müzakere adı altında zavallı Ermenistanı perişan etmeye hazırlanıyor.[15]

- *Tsitsernakaberd/Erivan Ermeni Soykırımı Anıt Kompleksi önünde yürüyen iki kişi konuşuyor*: Ülkeyi ABDye satmayı başaramayan, yumuşama maksadıyla kandıran [George Soros yancısı] Sorosçu Ermenistan Hükümeti, 1915 Soykırımını değersizleştirip inkar etmeye hazırlanıyor! Türkiye 24 Nisan baskısından kurtuldu!

> **Yorum:** Nikol Paşinyan hükümeti Batının çıkarlarına hizmet ediyor ve Türkiye ile ilişkilerin normalleşmesi uğruna soykırım iddialarını Türkiyeye karşı eski dönemlerdeki gibi bir uluslararası politika aracı olarak kullanmayacağı sinyalini veriyor. Paşinyan hükümeti, kendi halkına ihanet ediyor.[16]

Türkiye ve Batılı uşakları el ele Ermenilere, Slavlara ve Ortodokslara zulmediyor

- *Kendi düşüncelerine dalmış bir Ermenistan Ermenisi*: Sahte müttefik Ruslara, hain Batılılara, yalancı katil NATOya kanan kıt akıllı Ermeni olmak yerine, dünyaya kafa tutacak yalnız bir Ermeni olmayı tercih ederim!

> **Yorum:** Dış dünya hep Ermenistanın ve halkının aleyhine çalışıyor, bizi zararlı işler yapmaya itmeye çalışıyorlar. Kendimizi, tarih anlayışımızı ve siyasi hedeflerimizi sorgulamamıza gerek yok, biz her daim haklıyız. Bize hatalısınız diyenlere karşı gelmek onurlu bir duruştur.[17]

- *Bir Osmanlı paşası; Amerikan ve İngiliz bayrak desenli şapka giymiş, ağzından salyalar akan köpek görünümlü iki kişinin tasmasını tutuyor*: [Türkiyede] Pitbull [köpek cinsi] yasaklandı ama ABD ve İngiltere var Allahtan! Slavları yiyelim, Rus parçalayalım, Ermeni kanı içelim, hırr!

> **Yorum:** Türkiyenin özellikle ABD gibi Batılı müttefikleriyle önemli görüş ayrılıklarına sahip olmasının bir önemi yok. Batı, Türkiyenin uşağı konumuna düşmüş durumda. Türkiye ve Batılı uşakları Ermenilere ve Slav halklarına zulmediyor.[18]

- *Kanepede oturup konuşan iki kişi*: Asyadaki anti-Ermenileri birleştiren hain Batı, Ortodoks Slav halkları da bölüp savaştırmaya uğraşıyor

> **Yorum:** [Türkiyenin müttefiki olan] Batılı devletler, Ermeni düşmanı Türk dünyasının

bütünleşmesini sağlıyor. Şimdi de Batılar, Ermenilere kültürel olarak yakın olan Rusları ve Ukraynalıları birbirlerine düşürmeye çalışıyorlar.[19]

- *NATO tabelası ve sembolü önünde duran Osmanlı sultanı kıyafetli komutan ve askerleri*: - Ulu NATO ceddi, rap rap doğru Doğu Avrupaya ileri. Getirin Slav bakireleri haremime. Devşirin Ortodoks Hristiyan çocuklarını marş! -Ortodokslara karşı olan düşmanlığını bizim NATO komutanı dizginleyemiyor artık, sonunda sultanlığa özendi.

Yorum: Türkler, tarihi olarak Slavların ve Ortodoksların ırzına göz dikmiştir. Irz düşmanı Türkler ve NATOlu müttefikleri Ukraynada Ortodoks Slav kanı dökmek istiyorlar.[20]

- *İngiliz ve Amerikan bayrak desenli şapka giymiş iki kişi, bir askere para dolusu çanta veriyor*: Müttefikimizin [Türkiyenin] SİHAlarıyla Slav olmayan Ermeni ırkının kökünü kazıyıp Rusyaya güvenini sarstık. Şimdi de sıra Ukraynada iki Slav ırkını kışkırtıp işlerini bitirmek, hı hı hı!

Yorum: İkinci Karabağ Savaşında Türkiye ve Batılı ülkeler bir olup Rusyayı sıkıştırmak için Ermenistan halkanı imha ettiler. Slav düşmanı Batı dünyası şimdi de yine Rusyayı sıkıştırmak için gözlerini Ukraynaya dikti.[21]

- *NATO tabelası ve mühimmatı önünde konuşan iki komutan*: Madem ki artık ekonomilerini çökertip Nataşalarını yatağa atamıyoruz, o zaman Ortodoks ve Slav erkeklerini birbirine düşürüp kırdıralım, ileride de çocuklarını yeni Osmanlıya devşirme yaptırırız. Ni hahaa!

Yorum: Türkiye ve NATOlu müttefikleri, Ortodoksların ve Slavların ırzına ve istikbaline göz dikmiştir, bu yolda Ukrayna-Rusya savaşında beraber hareket ediyorlar.[22]

Değerlendirme

Sunulan karikatür örneklerinden görüleceği üzere Sarkis Paçacı ortaya koyduğu söylemler bakımından; Batı dünyasındaki rahat konumlarından her fırsatta Ermenistanın işlerine karışan, aşırı görüşlü diaspora Ermenisi yazarları aratmamaktadır. Görünüşe bakılacak olursa uzun zamandır Fransada yaşayan Paçacı,[23] artık bir Türkiye Ermenisinden çok Diaspora Ermenisi gibi düşünmeye başlamıştır. Diaspora Ermenileri arasında yaygın olan Türk nefretini, bu nefreti sanki Türkler Ermenilere karşı besliyormuş gibi yansıtmaya çalışmaktadır.

Oysa Türkler; tarihi adalet bahanesiyle gerçekleştirilmiş terör saldırılarından ve sürdürülen nefretten, soykırım iddialarının Türklere karşı adeta bir silah olarak kullanılmasından ve tarihi olaylarda Türklerin acılarının hiçe sayılmasından haklı olarak şikayetçidir. Türkiye ise İkinci Karabağ Savaşında müttefik ve kardeş saydığı Azerbaycanın topraklarını geri alması sonrasında Güney Kafkasyada tarihi bir fırsatın yakalandığını düşünmektedir. Artık Ermenistan ile normalleşme ve daha kapsamlı bir bölgesel işbirliği için daha elverişli bir ortam oluşmuştur. Hiçbir Türk yetkili; Ermenistanla normalleşme sürecinin Ermenistanı zor

durumda bırakmak için uygulanan bir politika olduğunun imasını bile yapmamış, bu yönde yorumlanabilecek bir açıklamada bulunmamıştır. Pek çok Diaspora Ermenisi ise her şeyin kendi etraflarında döndüğü ve soykırım iddialarıyla ile bağlantılı olduğu saplantısı içerisindedirler. Türklerin özünde kötü olduğunu düşünürken, gerçek nefreti kendileri beslemektedir. Paçacı maalesef bu Diaspora zihniyetinin etkisi altında kalmışa benzemektedir.

Agos gazetesi ise, Türkiye-Ermenistan normalleşmesi hakkında genel olarak dengeli bir yayın politikası izlerken, Paçacının Süper Kalori karikatür köşesi vesilesiyle bu süreç ve Türkler ve Türkiye hakkında saldırgan söylemlerin ortaya konulmasına müsaade etmektedir. Alenen şiddete çağrı yapılmadığı sürece herkes ifade özgürlüğü çerçevesinde fikirlerini ortaya koymakta serbesttir. Ancak Süper Kalori köşesinde yayınlanan karikatürlerin okuyucuları düşünmekten ziyade nefrete sevk ettiği akılda tutulmalıdır.

[1] Tutku Dilaver, Antalya Diplomasi Forumunun Başdöndüren Trafiğinde Önemli Kavşaklardan Biri Güney Kafkasya, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Yorum No: 2022/16, 17 Mart 2022, https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/ANTALYA-DIPLOMASI-FORUMUNUN-BASDONDUREN-TRAFIGINDE-ONEMLI-KAVSAKLARDAN-BIRI-GUNEY-KAFKASYA

[2] Mehmet Oğuzhan Tulun, Türkiye Ermenilerini Diasporalaştırma Çabaları - IV, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Yorum No: 2020/8, 13 Şubat 2020, https://avim.org.tr/tr/Yorum/TURKIYE-ERMENILERINI-DIASPORALASTIRMA-CABALARI-IV

[3] Sarkis Paçacının *Agos* gazetesi için çizdiği karikatürlere göz atmak için bakınız: https://www.agos.com.tr/tr/foto-detay/2/sarkis-pacaci

[4] Ezgi Sivrikaya, Sarkis Paçacı: Türk karikatüristler intihar ediyor, *Gazete Duvar*, 2 Kasım 2019, https://www.gazeteduvar.com.tr/kultur-sanat/2019/11/02/sarkis-pacaci-turk-karikaturistler-intihar-ediyor

[5] Sivrikaya, Sarkis Paçacı: Türk karikatüristler intihar ediyor.

[6] Sarkis Paçacı, Süper Kalori, *Agos*, basılı nüsha, 11 Şubat 2022, s. 2

[7] Paçacı, Süper Kalori, 18 Şubat 2022, s. 2

[8] Paçacı, Süper Kalori, 14 Ocak 2022, s. 2

[9] Paçacı, Süper Kalori, 7 Ocak 2022, s. 2

[10] Paçacı, Süper Kalori, 7 Ocak 2022, s. 2

[11] Paçacı, Süper Kalori, 21 Ocak 2022, s. 2

[12] Paçacı, Süper Kalori, 14 Ocak 2022, s. 2

[13] Paçacı, Süper Kalori, 4 Şubat 2022, s. 2

[14] Paçacı, Süper Kalori, 21 Ocak 2022, s. 2

[15] Paçacı, Süper Kalori, 25 Şubat 2022, s. 2

[16] Paçacı, Süper Kalori, 4 Mart 2022, s. 2

[17] Paçacı, Süper Kalori, 14 Ocak 2022, s. 2

[18] Paçacı, Süper Kalori, 28 Ocak 2022, s. 2

[19] Paçacı, Süper Kalori, 4 Şubat 2022, s. 2

[20] Paçacı, Süper Kalori, 11 Şubat 2022, s. 2

[21] Paçacı, Süper Kalori, 25 Şubat 2022, s. 2

[22] Paçacı, Süper Kalori, 4 Mart 2022, s. 2

[23] Sarkis Paçacının çizimi ödüle layık görüldü, *Paros Yayıncılık*, 14 Aralık 2021, https://www.paros.com.tr/Makale/sarkis-pacaci%E2%80%99nin-cizimi-odu%CC%88le-layik-goru%CC%88ldu%CC%88

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya,Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "TÜRKİYE-ERMENİSTAN NORMALLEŞME SÜRECİNE KARİKATÜR ÜZERİNDEN MUHALEFET." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2022 / 8. Mart 30. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Analiz/TURKIYE-ERMENISTAN-NORMALLESME-SURECINE-KARIKATUR-UZERINDEN-MUHALEFET

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır